

Kommunstyrelsen

Verksamhetsplan för digitalisering

Ärendenummer 2018/116

Antagen av kommunstyrelsen 2019-02-05, § 30

Bakgrund

Älmhults kommun står i likhet med andra kommuner i Sverige inför stora utmaningar gällande digitalisering. År 2011 (§ 274) antog kommunstyrelsen i Älmhult SKL:s strategi för e-Samhället. Syftet med strategin är att förbättra kommuners förutsättningar för att utveckla e-förvaltning.

Genom att ha antagit den nationella strategin har kommunen förbundit sig att uppfylla målen. Detta arbete kräver stort engagemang. Strategin föreskriver att IT används som ett strategiskt verktyg och bidrar till att verksamheter utvecklas, kvalitetssäkras och att de samlade resurserna utnyttjas mer effektivt. IT är en möjliggörare och en självklar del av den strategiska verksamhetsplaneringen, inklusive personalföröpförjningsstrategin. IT-mognad bidrar väsentligt till ökad service och tillgänglighet för medborgarna samt till bilden av Älmhults kommun som en modern och attraktiv arbetsgivare. Strategins övergripande mål är:

1. Enklare vardag för privatpersoner och företag
2. Smartare och öppnare förvaltning som stöd för innovation och delaktighet
3. Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten

År 2012 fattades beslut av kommunchefen om programmet ”Medborgaren i fokus” vars syfte var att konkretisera kommunstyrelsens beslut genom att sätta upp mål och fokusområden för kommunens verksamhetsområden. Följande fokusområden fastställdes:

Dokument- och ärendehantering

Som ett första steg mot en modernare, smartare, öppnare och mer medborgarinriktad hantering måste kommunens ärende- och dokumenthantering – navet i den administrativa processen – analyseras. Med allt fler handlingar i enbart digital form ställs krav på att kommunen kan hantera dessa på ett rättssäkert vis, från inkommen handling till (elektronisk) arkivering. En digitaliserad ärendehantering möjliggör effektiv integration mot andra IT-system, bland andra webbplats och intranät.

Digital politikerplattform

Digitaliserad ärendehantering medför bland annat att administrationen av den politiska processen kan förbättras och förenklas för politiker och tjänstemän, till exempel genom elektronisk distribution av underlag till politiska sammanträden. Det blir även enklare för medborgarna att tillgodogöra sig information om vad som pågår i den politiska processen.

E-tjänster

Införande av e-tjänster blir ett steg för att tillgodose kommuninvånarnas krav på högre tillgänglighet. Effektiva e-tjänster förutsätter integration mellan webbplats och verksamhetssystem, och innebär förändrade arbetsprocesser för handläggare. Ett enhetligt användargränssnitt för såväl medborgare som handläggare bör eftersträvas.

Intranät

Ett intranät som stödjer och uppmuntrar till flervägskommunikation och kunskapsdelning är ett lämpligt verktyg för att ta tillvara den samlade kunskap som finns på kommunens olika förvaltningar. Intranätet bör innehålla en social dimension samt kunna individanpassas. Oavsett var man arbetar – organisatoriskt eller geografiskt – ska den enskilde medarbetaren ha möjlighet att bidra positivt till hela kommunens utveckling.

Extern webbplats

www.almhult.se ska vara kommunens primära kommunikationskanal.

Kommunens webbplats ska vara en kommunikationsarena för medborgare och andra externa aktörer. Implementering av e-tjänster ska ytterligare stärka service till och kommunikation med medborgarna.

Medborgarservice

Den fysiska tillgängligheten på medborgarservice kommer även fortsättningsvis att vara efterfrågad, men kraven på snabbhet och riktighet skärps. I idealfallet ska medborgaren vid telefonsamtal eller fysiskt besök hos kommunen kunna få hjälp av den första person han/hon pratar med, oavsett ärende.

Programmet ”Medborgaren i fokus” är nästan slutfört. Det som återstår är att slutföra Projektet ”Medborgarservice”. Kommunen har genomfört övriga projekt inom programmet med stor framgång. Kommunstyrelsen har tidigare beslutat att satsa på att samtliga verksamheter skall digitaliseras (§ 274) och nu är det dags att ta nästa steg.

Väg framåt

Digitalisering och e-förvaltning går hand i hand. E-förvaltning innebär verksamhetsutveckling, men handlar inte bara om ny teknik utan innebär också en omfattande organisations- och kunskapsutveckling hos kommunens medarbetare. Innovation och digital teknik leder till att offentlig sektor, medborgare och företag får nya arenor att mötas på, verksamheten blir effektivare, det skapas nya tjänster och helt nya modeller för kommunens verksamheter. Det man kan vara säker på är att allt som kan digitaliseras kommer att bli digitaliserat. Digitaliseringen är en världsomspännande kraft som kommer att förändra etablerade arbetsätt och de ekonomiska modeller som idag finns inom offentlig- och privat sektor.

Älmhults kommun har en utmaning i att hantera den demografiska utmaningen som består i att fler människor behöver stöd och hjälp från offentlig sektor i jämförelse med den mängd människor som kan utföra arbetet. Kommunen måste även ta hänsyn till den stora befolkningsökningen, att det finns en ökad konkurrens om arbetskraft samtidigt som stora pågående- och framtida pensionsavgångar väntas. För att Älmhults kommun skall fortsätta utvecklas och behålla en god service samtidigt som ökade kostnader måste hanteras krävs det att våra verksamheter digitaliseras.

Kraven på ledarskapet ökar. För att digitaliseringen ska få full effekt så måste insikt och kunskap finnas på ledningsnivå. För att lyckas behöver den digitala mognaden och kunskaperna öka. Målgruppen för kompetensutveckling kring digitalisering och nya arbetssätt är i första hand riktad mot förtroendevalda och chefer i Älmhults kommun.

Utmaningar i samhällsutvecklingen

Befolkningen i Älmhults kommun ökar kraftigt och det byggs bostäder och infrastrukturen förstärks i hög fart. Kommunen måste ta tillvara digitaliseringens möjligheter när arbetet med samhällsutveckling pågår. Digitalisering måste tänkas i alla led, från planering till färdigställande.

Digital infrastruktur som fiber, WiFi och mobilnät är lika viktigt som gator, vägar och vatten. Inom gata, väg och vatten samt fastighet gör digitaliseringen nu sitt intåg med begreppet ”Smart stad” där funktioner som förbrukning, reglering av temperatur med mera kommer att kunna styras och mätas digitalt. Hela kommunen behöver ta tillvara och utnyttja dessa möjligheter i utvecklingen av Älmhult för att bli en smart kommun. Även samhällsbyggnadsprocessen måste bli smart och för att denna utveckling ska vara framgångsrik måste ett gemensamt synsätt skapas inom hela kommunkoncernen.

Utmaningar för skolan

Skolan fortsätter att utveckla pedagogiken med inslag av digitala verktyg för att öka elevens kunskaper. Unga människor har växt upp med tekniken och för dem är det naturligt att använda digitala verktyg. Utmaningen ligger i att skapa goda pedagogiska metoder och främja elevernas kunskapsutveckling med hjälp av digitala lösningar. Med hjälp av smarta lösningar kan den administrativa bördan minskas för skolans personal och förbättra kontakten med hemmet. När undervisningen kan bli mer individanpassad ökar graden av måluppfyllelse. (Enligt Skolverkets forskningsöversikt, ”framgång i undervisningen”)

Utmaningar för socialtjänst och hälso- och sjukvård

Älmhult har precis som andra kommuner svårigheter att rekrytera personal till socialtjänst och hälso- och sjukvård. Anledningen till detta är att skillnaden mellan utvecklingen av de demografiskt betingade behoven och tillgången på arbetskraft är så stor.

När antalet kommuninvånare blir fler ökar behovet av insatser från socialförvaltningens verksamheter. För att i framtiden kunna leverera vård och omsorg med samma höga kvalitet måste förvaltningen ta hjälp av tekniken där det är möjligt. Alla funktioner måste tänka om det finns en möjlighet till digitalisering i allt som görs för att ha resurser till mänskliga mötena. Satsningar på digital teknik ska göras i takt med behoven och med tillgången till nya smarta lösningar. Med digitalisering skapas nya möjligheter för de som behöver stöd och hjälp att vara mera delaktiga. Kommuninvånarna har ökade förväntningar att på ett enkelt sätt kunna nå socialförvaltningen när personen vill och kan.

Den öppna och smarta kommunen

Genom att satsa på digitalisering kan Älmhults kommun utvecklas till den öppna och smarta kommunen där folk vill verka och bo.

Kommunens digitala tjänster skall vara tillgängliga dygnet runt. Kommunen skall vara öppen genom att ge tillgång till rätt information och ge goda möjligheter till insyn och delaktighet i den demokratiska processen.

Kommunen skall vara smart genom att skapa snabbare handläggning, mindre administration och dubbelarbete i beslutsgången. Genom digitaliseringen ska kommunen utgå från invånarens behov i en sammanhållen process som överbryggar myndighetsgränser. Invånaren ska vara utgångspunkten när kommunen skapar digitala tjänster.

Handlingsplan

Verksamhetsplanen ska kompletteras med en handlingsplan. Handlingsplanen för kommunens digitaliseringsarbete syftar till att både skapa struktur och förmåga att agera i en föränderlig värld. Handlingsplanen skall beslutas av kommunens ledningsgrupp.

Handlingsplanen medför en ekonomisk satsning både gällande drift- och investeringsmedel. Handlingsplanen löper över nästa mandatperiod och skall stämmas av årligen. Processägare för planen är kommunchef och utfallet skall redovisas årligen till kommunstyrelsen.

Verksamhetsplan för digitalisering, ärendenummer 2018/116

Antagen av kommunstyrelsen 2019-02-05, § 30 med yttrande: "En stor utmaning är att motverka det digitala utanförskapet så att inte delar av befolkningen hamnar utanför. Kommunen bör arbeta kontinuerligt med denna fråga i samverkan med andra organisationer".